

hunnen Heer wachten, totdat Hij komt en leven in hope. Mijn geheele huis groet u en mijne kinderen, ook zij danken u zeer, en ik, ik dank u zeer, bovenmate zeer, voor de goedheid, die gij mij bewezen hebt met al het geld, dat gij zondt! Onze Heere Jezus Christus geve u een gerust leven, Hij, wien de macht en de eer is! Groet van mij de geheele gemeente des Heeren, die bij u is! Mijn dochter Maria groet u ook zeer. Leeft wel in onzen Heere Jezus Christus! Amen."

Den 1 October 1882 ontvingen te Uaberehamu Ekjowe de oude tante van Abraham, vier zijner kinderen en nog een jonge bloedverwante uit zijn geslacht den heiligen doop. Gedurende het onderwijs had de bovengenoemde dochter Maria, een genie onder de Zoeloes, allen, die niet lezen konden, den Catechismus trouw voorgezegd en den weg des heils duidelijk verklaard.

GOEDE HANNES.

(Bij de plaat.)

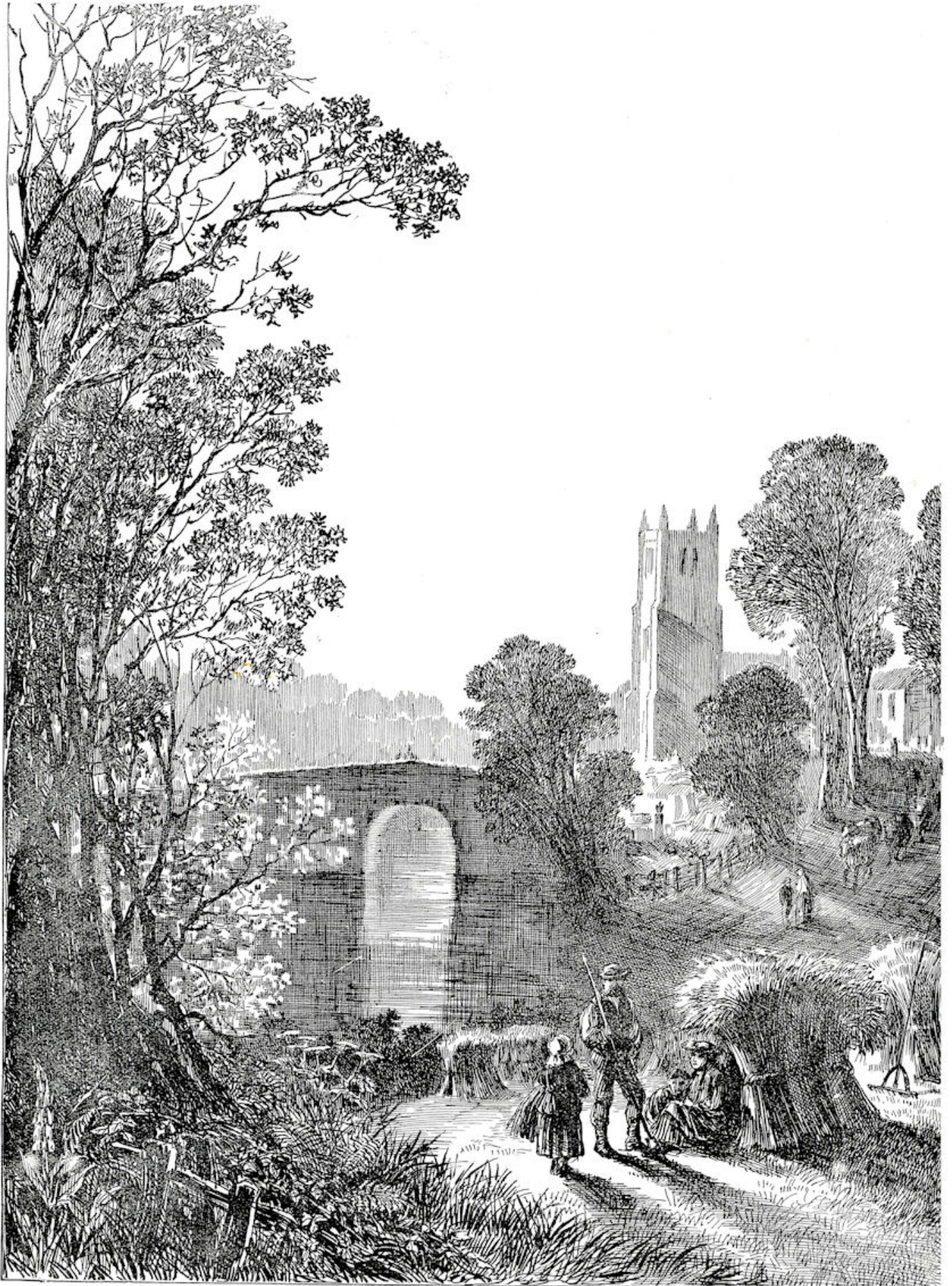
Wie goede Hannes was, weten allen, die in het dorp L. wonen. De man is reeds lang niet meer en ofschoon hij de tachtig in zijn leven op den rug had, was er niemand in het dorp, die goeden Hannes niet een langer leven had toegewenscht. Goede Hannes was een echt patriarchaal man en kon hij in sommige opzichten met den aartsvader Jakob overeenkomst in zijn levensgeschiedenis aanwijzen, het was vooral hierin, dat zijn laatste levensdagen de beste waren.

Hannes Teunissen woonde na zijn huwelijk op een huurboerderij, d. w. z. hij had een groote boerenhoeve, die aan een rijken doch gierigen landheer behoorde, in huur genomen. Zijn vrouw heette Neeltje en was een echte Geldersche boerin van den ouden stempel, d. w. z. iemand, die zich niet schaamde zelve de koeien te melken en boter te maken.

Hun huwelijk werd gezegend met een vrij talrijk kroost, vijf zoons en drie dochters, waarvan Hannes zeide: Het is bij mij zooals in den 127sten Psalm staat geschreven: Ge-

lijk de pijlen zijn in de hand eens helds, zoodanig zijn de zonen der jeugd. Nu, dit moest gezegd worden, dat al de kinderen van Hannes meer konden dan pijpjes- en sigarenrooken, ja dat zij, zooals de boeren van het dorp zeiden, de handen uit den mouw konden steken.

Op de boerderij het Zwaluwennest moest dan ook hard gewerkt worden, om zooals Hannes zeide, elk het zijne te kunnen geven; want er was niets, waartegen Hannes meer opzag, dan niet op tijd te kunnen betalen, wat hij schuldig was. Schulden was altijd zijn woord, zijn als de bloedzuigers; zij ontnemen den mensch den lust en de kracht tot den arbeid. Ofschoon Hannes met zijn vrouw en kinderen hard moest werken, toch schoot er bij hem nog altijd iets voor een arm mensch over. Onze Geldersche boer had tot spreekwoord: De zegénende ziel wordt rijk en de Heer voegt er geen smarten bij. Wanneer een arme des winters aan de deur van de boerderij het Zwaluwennest klopte, wist men, dat de Heere God ook de armen toelaat om aan onze deur te komen en was de boer ook een aartsvijand van luiards en menschen, die door eigen schuld arm waren geworden, men moest zeide hij, des te meer geven aan ouden van dagen, weduwen en weezen. Vele boeren van het dorp noemden Hannes een dwaas, en zeide, dat zij niet konden begrijpen, dat iemand, die zoo hard moest werken voor zijn brood, nog zooveel weggaf. Hannes deed altijd in stilte wel, doch de verborgen gaven werden door die ze ontvingen, niet verborgen gehouden en de dominé van het dorp zeide, dat hij God dankte, dat boer Hannes in de ouderlingenbank zat, want hij was de toepassing van zijn preek. Met hardwerken hield Hannes, toen zijn kinderen nog klein waren, het hoofd boven water, d. w. z. kon hij betalen, wat hij schuldig was, maar wanneer ook dit had plaats gehad, dan moest in de tweede plaats aan de weduwen en weezen worden gedacht. Wanneer de oogst daar was en de rijke schoven op de akkers stonden, dan stopte Hannes als er arme kinderen kwamen om aren te lezen, zooals nevensgaande plaat te zien geeft, menigmaal stilletjes een schoof van het graan in den schoot van de arme arenraapsters, en zeide dan: Gaat nu maar

stilletjes naar huis en zegt er niemand iets van, maar dankt God, dat Hij het u gegeven heeft; want de grootste ellende van arme menschen is ondankbaarheid jegens den Heere God, die hun het noodige schenkt, zoowel als de rijken. Toen Hannes ouder werd en zijn kinderen grooter, ging het beter en twintig jaren, voordat de Heere God hem, zooals hij zeide, nam in het Vaderhuis met de vele woningen, had God zijn arbeid zoo gezegend, dat hij de boerderij

het Zwaluwennest, die verkocht werd, in eigendom kon koopen. Zijn zoons zetten de boerderij voor ten Hannes mocht nu met zijn vrouw op zijn slofjes zijn verdere levensdagen eindigen. Door 't geheele dorp werd hij bemind en klein en groot noemde hem „goeden Hannes.” Zijn nagedachtenis is in het dorp L. nog steeds in zegening. Mocht zijn voorbeeld bij velen navolging vinden.

GETROUW TOT IN DEN DOOD.

(*Vervolg van bladz. 174.*)

IV.

De morgen van den noodlottigen 23 Februari brak aan. Gedurende den nacht waren mannen bezig geweest om aan de muren en aan de huizen, die de openbare pleinen omgaven, plakaten te hechten; nu hoorde men den luide stap der Romeinsche soldaten door de ledige straten galmen. Hier en daar zag een morgenwandelaar nieuwsgierig uit, waarheen de gewapende macht zich begaf. Eindelijk was Lucius met zijne soldaten, die van mannen met breekwerktuigen vergezeld waren, bij de kerk aangekomen. Donker teekenden zich de omtrekken van het steenen gebouw tegen de lucht af — een huis in een langwerpige vierkant gebouwd, zonder zuilen, gangen en koepels, van buiten zonder pronk of praal, kortom zeer eenvoudig. Zwarte deuren sloten de om dezen tijd ledige ruimte af.

Toen de deuren zich op den eersten druk niet openden, werden zij opengeslagen en de soldaten en handwerkslieden stormden binnen om het werk der vernieling te beginnen. Een oogenblik was het, of hen een zekere eerbied voor de heilige pracht aangreep; hooge zuilen droegen de niet gewelfde zoldering, doodelijke stilte heerschte te midden van de flauwe schemering, alleen door een venster in de oostzijde wierp de pas opgaande zon een mat licht,

dat om het hoofd speelde van een man, wiens lange, witte lokken tot op de schouders afhingen.

Met schrik herkende Lucius den vader zijner bruid. Deze had den nacht biddende in de kerk doorgebracht. Thans richtte hij zich op en met vlamme blikken de binnendringers monsterende, riep hij:

„Wie waagt het huis des Heeren te ontwijden?”

De soldaten deinsden een oogenblik terug voor de hooge gestalte, als door een toovermacht aangegrepen, Marcus echter begreep, waarom het te doen was en met van toorn bevende stem brak hij uit in de woorden: „O, dat ik een tweesnijdend zwaard had om de schenders van Gods eer te verdelen!” En met donderende stem riep hij uit: „Terug, voort uit den tempel des Heeren, gij heidenen!”

Maar de soldaten, die zich hun opdracht weder bewust werden, begonnen den man te bespotten, die hen alleen wilde te gemoet treden.

„Pak u weg, oude,” riep een, „anders breken wij het huis boven uw hoofd af.”

„Laat ons zien, of uw God het weder opbouwt,” riepen andere. En eenige ruwe soldaten stietten hem voor zich uit.

„Laat af!” gebod Lucius, die tot nog toe daar gestaan had met ter aarde geslagen blikken, en de aan krijgstucht gewende soldaten gehoorzaamden oogenblikkelijk om